

Παροχή Ολοκληρωμένου Περιβάλλοντος Βιβλιοθήκης ως Υπηρεσίας – (ILSaS - Integrated Library System as Service): Από την ιδέα στην πράξη

Δρ. Πέτρος Σαμπατάκος, Ελένη Παπαδάτου MSc, Απόστολος Παλαιός MSc, καθ. Νικόλαος Μήτρου^α

^αΣύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Περίληψη

Η ενοποίηση κάθετων πληροφοριακών συστημάτων και η μετάβαση από ένα κάθετο σχήμα σε μια οριζόντια δομή αποτελεί πάντα ένα δύσκολο και κοπιώδες εγχείρημα. Ένα τέτοιο έργο είναι η δημιουργία Κεντρικής Υποδομής για την παροχή Ολοκληρωμένου Περιβάλλοντος Βιβλιοθήκης ως Υπηρεσίας που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υπο-έργου 1 (No 35/2011) του ΣΕΑΒ. Το έργο περιλάμβανε 6 διαφορετικά πληροφοριακά συστήματα κατανομημένα σε όλη την επικράτεια και 26 διαφορετικούς οργανισμούς με διαφορετικές πολιτικές και διαδικασίες. Ο βασικός στόχος ήταν η οικονομία κλίμακας τόσο σε οικονομικό επίπεδο όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό, καθώς και η ενοποίηση των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών σε ένα συνεργατικό μοντέλο με πολλαπλά οφέλη για όλους. Αρχικά παρουσιάζεται η ιδέα όπως ξεκίνησε και στοχοθετήθηκε. Αφού δοθούν τα βασικότερα στοιχεία του έργου, αναλύονται οι ιδιαιτερότητες της υλοποίησης και οι κυριότερες φάσεις της διαδικασίας υλοποίησης. Τέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του έργου και τα ενδεχόμενα επόμενα βήματα.

© 2016 Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Λέξεις-κλειδιά: ολοκληρωμένο περιβάλλον βιβλιοθήκης, συνεργατικό μοντέλο, ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, sierra

doi:

Abstract

The vertical integration of information systems and the transition from a vertical scheme to a horizontal structure is always a difficult and laborious task. One such project is the development of a Central Infrastructure to provide an Integrated Library system as implemented under the sub-project 1 (No. 35/2011) of HEAL Link. The project included 6 different computer systems which were distributed throughout the country and 26 different agencies with different policies and procedures. The main objective was to apply economies of scale, both financially and in human resources, as well as the integration of academic libraries in a collaborative model with multiple benefits for everyone. Initially the idea is presented as it was initiated and targeted. Once the basic elements of the project are given, the specifics of the implementation and the main phases of the implementation process are analyzed. Finally the results of the project and possible next steps are presented.

© 2016 Hellenic Academic Libraries Link

Keywords: ILS, consortium, integrated library system, academic libraries, sierra platform

1. Εισαγωγή

Η ενοποίηση κάθετων πληροφοριακών συστημάτων και η μετάβαση από ένα κάθετο σχήμα σε μια οριζόντια δομή αποτελεί πάντα ένα δύσκολο και κοπιώδες εγχείρημα. Όταν αυτό όμως περιλαμβάνει όχι μόνο έξι (6) διαφορετικά πληροφοριακά συστήματα καταναμημένα σε όλη την επικράτεια αλλά και είκοσι έξι (26) διαφορετικούς οργανισμούς με διαφορετικές πολιτικές και διαδικασίες, τότε οποιαδήποτε προσπάθεια ενοποίησης γίνεται ιδιαίτερα πολύπλοκη και απαιτητική. Ένα τέτοιο έργο είναι η Δημιουργία Κεντρικής Υποδομής για την παροχή Ολοκληρωμένου Περιβάλλοντος Βιβλιοθήκης ως Υπηρεσίας – (ILSaS - Integrated Library System as Service) που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 1 (No 35/2011) της ενταγμένης πράξης «ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ, ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕΑΒ».

2. Αρχική κατάσταση

Το 2009 που ξεκίνησε σαν σκέψη το ILSaS υπήρχαν στην Ελλάδα σαράντα (40) αυτόνομα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με διακόσιες είκοσι πέντε (225) βιβλιοθήκες σε εξήντα δύο (62) πόλεις. Οι βιβλιοθήκες αυτές χρησιμοποιούσαν έξι (6) διαφορετικά Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Βιβλιοθήκης (ΟΠΣΒ) σε σαράντα οκτώ (48) εγκαταστάσεις και δύο (2) διαφορετικά μορφότυπα περιγραφής βιβλιογραφικών δεδομένων (UNIMARC, για την πλειοψηφία των βιβλιοθηκών, και MARC21). Παράλληλα, υποστήριζαν πρότυπα κωδικοποίησης χαρακτήρων συνήθως διαφορετικά από το UNICODE UTF-8, πρότυπο προαπαιτούμενο για τη σωστή αναζήτηση και ανάκτηση δεδομένων με ελληνικούς χαρακτήρες. Εξάλλου, αρκετά από τα ΟΠΣΒ ήταν παλιές υλοποιήσεις που δεν ενημερώνονταν πλέον, επομένως δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν τις νέες τάσεις στον χώρο των βιβλιοθηκών. Επιπλέον, σε αρκετά ιδρύματα, για λόγους οικονομικούς κυρίως, είχαν διακοπεί τα συμβόλαια συντήρησης με τις αντίστοιχες εταιρείες, ενώ παράλληλα είχε μειωθεί δραστικά το εξειδικευμένο προσωπικό που θα μπορούσε να διαχειριστεί τέτοιες πλατφόρμες. Πλέον των ως άνω, το συνολικό κόστος λειτουργίας και συντήρησης των επιμέρους ΟΠΣΒ ξεπερνούσε τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ ετησίως. Παράλληλα, κάθε βιβλιοθήκη ακολουθούσε διαφορετικές πολιτικές καταγραφής του υλικού και κάθε τίτλος μπορεί να είχε καταλογογραφηθεί από την αρχή έως και τριάντα (30) φορές, ενώ αφορούσε το ίδιο βιβλίο, μάλιστα περισσότεροι από το 1/3 των βιβλιοθηκονόμων απασχολούνταν στον τομέα της καταλογογράφησης, ουσιαστικά δημιουργώντας ξανά την ίδια εγγραφή σε κάθε τοπικό σύστημα.

3. Στόχοι

Η βασική ιδέα για τα συνεργατικά μοντέλα είναι η οικονομία κλίμακας σε πολλαπλά επίπεδα. Με βάση αυτή, οι κύριοι στόχοι του έργου ήταν οι εξής:

- Μείωση του κόστους απόκτησης και συντήρησης ενός ΟΠΣΒ από τις βιβλιοθήκες-μέλη.

Οι επιμέρους βιβλιοθήκες είχαν δαπανήσει πολλά χρήματα για την απόκτηση των τοπικών ΟΠΣΒ αλλά και για την ετήσια συντήρησή τους. Επίσης, τα υπάρχοντα ΟΠΣΒ είχαν σταματήσει πλέον να υποστηρίζονται και να αναπτύσσονται από τις εταιρείες, με αποτέλεσμα να είναι αναπόφευκτη η αλλαγή τους. Η εγκατάσταση ενός κεντρικού ΟΠΣΒ θα μείωνε κατά πολύ το κόστος προμήθειας και συντήρησης για το σύνολο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών-μελών.

- Μείωση κόστους εισαγωγής δεδομένων – Απελευθέρωση προσωπικού βιβλιοθηκών σε νέες δράσεις.

Όπως προαναφέρθηκε, ένα τεκμήριο αναλογικού υλικού έπρεπε να γίνει αντικείμενο επεξεργασίας και να εισαχθεί στους τοπικούς καταλόγους όσες φορές το διαθέτουν οι βιβλιοθήκες. Με το συνεργατικό μοντέλο του κοινού καταλόγου, το υλικό θα εισάγεται μία και μοναδική φορά στο ΟΠΣΒ από τη βιβλιοθήκη που θα κάνει την πρώτη εισαγωγή, και όλες οι υπόλοιπες απλώς θα προσθέτουν στην υπάρχουσα εγγραφή τα τοπικά στοιχεία για το υλικό (π.χ. τον ταξιθετικό αριθμό του υλικού στη βιβλιοθήκη του και τη διαθεσιμότητα του αντύπου). Με τον τρόπο αυτόν τα πολυμελή τμήματα επεξεργασίας του υλικού που διαθέτουν σήμερα οι βιβλιοθήκες (τα οποία σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούν το 40% του διαθέσιμου προσωπικού) θα μπορούν να ασχοληθούν με άλλες σημαντικές εργασίες, όπως η πληροφοριακή παιδεία, η διαχείριση του ψηφιακού υλικού της βιβλιοθήκης, οι νέες τεχνολογίες κλπ.

- Οι κοινί συνεργατικοί κανόνες θα έχουν ως αποτέλεσμα την ομογενοποίηση του υλικού των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Κατ' επέκταση θα οδηγήσουν στην ευκολότερη αναζήτηση αυτού του υλικού από τους τελικούς χρήστες των βιβλιοθηκών (ψάχνω και βρίσκω μία και μοναδική εγγραφή), στην αύξηση του διαδανεισμού του, στη δημιουργία ενός κοινού ευρετηρίου Φυσικών προσώπων και Συλλογικών οργάνων, στη δημιουργία ενός κοινού δίγλωσσου θεματικού ευρετηρίου κλπ.

4. Το έργο

Στο αρχικό πλάνο του ILSaS είχαν δηλώσει συμμετοχή τριάντα (30) ιδρύματα, δηλαδή τα $\frac{3}{4}$ του συνόλου. Μέχρι την υλοποίηση του έργου, λόγω διάφορων αλλαγών στη σύνθεση (συγχώνευση ιδρυμάτων, αποχωρήσεις και νέες εισοδοί), στο νέο ΟΠΣΒ συμμετέχουν είκοσι έξι (26) ιδρύματα με μεγάλη γεωγραφική διασπορά [βλ. Εικόνα 1]. Σημαντική ήταν η εισχώρηση του μεγαλύτερου εκπαιδευτικού ιδρύματος της χώρας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Το γεγονός αυτό αύξησε τη δυναμική του έργου αφού το ΕΚΠΑ διαθέτει πολύ μεγάλο πλήθος εγγραφών και μεγάλη πολυπλοκότητα, με, συνολικά, σαράντα ένα (41) παραρτήματα και σπουδαστήρια.

Ίδρυμα	Αριθμός Βιβλιοθηκών	Αριθμός βιβλιογραφικών εγγραφών	Αριθμός αντιτύπων
ΑΣΠΑΙΤΕ	1	12.944	27.220
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	1	16.704	30.722
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	9	104.365	213.799
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	1	6.499	14.778
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	41	498.721	863.568
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	2	103.971	299.237
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	1	22.479	54.497
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	4	66.310	92.557
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	1	65.001	196.361
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	7	59.843	112.532
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	4	158.612	291.410
Πάντειο Πανεπιστήμιο	1	56.859	87.739
Πολυτεχνείο Κρήτης	2	51.976	74.243
ΤΕΙ Αθήνας	1	52.148	109.937
ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας	4	28.310	71.312
ΤΕΙ Ηπείρου	4	23.697	60.439
ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	4	41.931	58.818
ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων	4	1.916	7.667
ΤΕΙ Αν. Μακ. και Θράκης	3	19.842	37.366
ΤΕΙ Πελοποννήσου	2	8.678	29.933
ΤΕΙ Κρήτης	7	23.744	97.978
ΤΕΙ Κεντρικής Ελλάδας	3	12.987	29.211
ΤΕΙ Θεσσαλίας	4	30.145	76.913
ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας	6	47.426	104.842
ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας	1	25.880	54.875
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	1	13.383	22.197
	119	1.554.371	3.120.151

Πίνακας 1. Η σύσταση του ILSaS σε αριθμούς.

Τα είκοσι έξι (26) Ιδρύματα που τελικά συμμετέχουν στο ILSaS περιλαμβάνουν εκατόν δεκαεννιά (119) βιβλιοθήκες, ενάμισι εκατομμύριο (1.500.000) βιβλιογραφικές εγγραφές σε δύο (2) διαφορετικά μορφότυπα εισαγωγής δεδομένων (Unimarc και Marc21), και περισσότερα από τρία εκατομμύρια (3.000.000) τεκμήρια (βλ. *Πίνακας 1*). Στο παρελθόν χρησιμοποιούνταν 6 (έξι) διαφορετικά ΟΠΣΒ (ALEPH, Advance, Symphony, Horizon, ABEKT, VTLS), πολλά εκ των οποίων ήταν ξεπερασμένης τεχνολογίας, χωρίς συμβόλαια συντήρησης, ενώ πολλές βιβλιοθήκες δεν διέθεταν το απαιτούμενο προσωπικό για τη συντήρηση και απρόσκοπτη λειτουργία τους. Το κόστος της ετήσιας συντήρησής τους ξεπερνούσε τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ τον χρόνο.

Εικόνα 1. Η γεωγραφία του ILSaS.

5. Υλοποίηση

Το έργο αποτελούσε εξαρχής πρόκληση, λόγω της πολυπλοκότητάς του, της έκτασής του, καθώς και του στενού χρονικού πλαισίου υλοποίησης. Η μεθοδολογία υλοποίησης περιλάμβανε μια σειρά από στάδια/βήματα που μπορούν να χωριστούν σε τρεις (3) κεντρικές διαδικασίες: την προμήθεια και εγκατάσταση της κατάλληλης πλατφόρμας, την εξαγωγή, επεξεργασία και μεταφόρτωση του συνόλου των δεδομένων από τα ιδρύματα και την παραμετροποίηση και δοκιμή του συστήματος. Παράλληλα, ήταν απαραίτητο να προδιαγραφούν κοινές πολιτικές για τις βασικές λειτουργίες και διαδικασίες των βιβλιοθηκών (καταλογογράφηση, κυκλοφορία υλικού κ.λπ.), έτσι ώστε το συνεργατικό μοντέλο να παρέχει σχετική αυτονομία, αλλά ταυτόχρονα να είναι λειτουργικό και αποτελεσματικό.

Ως πλατφόρμα υλοποίησης επιλέχθηκε (κατόπιν διενέργειας διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού) η Sierra Library Service Platform (<https://www.iii.com/products/sierra>) η οποία εγκαταστάθηκε σε περιβάλλον εικονικών μηχανών σε μια συστοιχία εξυπηρετητών στις υποδομές της ΕΔΕΤ ΑΕ. Ο σχεδιασμός του συστήματος ήταν τέτοιος, ώστε να παρέχει υψηλή αξιοπιστία, απρόσκοπτη πρόσβαση και ισχυρή ασφάλεια, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες που παρέχει είναι σημαντικές και εξυπηρετούν περισσότερους από τριακόσιες εβδομήντα χιλιάδες (370.000) χρήστες σε όλη την Ελλάδα.

Όσον αφορά τα δεδομένα, κατά κύριο λόγο διακρίνονται στα βιβλιογραφικά και στα διοικητικά δεδομένα. Πρώτα έγινε η εξαγωγή των βιβλιογραφικών δεδομένων από τα επιμέρους τοπικά ΟΠΣΒ, με σκοπό να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας μέχρι να πάρουν μορφή κατάλληλη, για να περαστούν στο νέο σύστημα. Η διαδικασία επεξεργασίας ξεκίνησε με τη μετατροπή των UNIMARC βιβλιογραφικών δεδομένων στο μορφότυπο MARC21. Στη συνέχεια, εκτελέστηκε ο αλγόριθμος απο-διπλοποίησης, για να αναγνωρίσει τις ίδιες εγγραφές και να τις ενοποιήσει και, τέλος, έγινε η τελική μορφοποίηση των εγγραφών, ώστε να εισαχθούν στο νέο σύστημα. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθήθηκε και για τα διοικητικά δεδομένα, με τη διαφορά ότι δεν έγινε απο-διπλοποίηση, καθότι κάθε ίδρυμα διατηρεί αυτούσια και πλήρη τα διοικητικά δεδομένα του και στη νέα πλατφόρμα.

Παράλληλα με τη μεταφόρτωση των δεδομένων και με βάση τα ερωτηματολόγια που είχαν συμπληρώσει τα ιδρύματα για την αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασής τους, πραγματοποιήθηκε η παραμετροποίηση της νέας πλατφόρμας, ώστε να υποστηρίζει την απαραίτητη λειτουργικότητα.

Για να είναι όμως επιτυχημένο και λειτουργικό ένα συνεργατικό σύστημα βιβλιοθηκών είναι απαραίτητο να στηρίζεται σε ένα σύνολο βασικών κοινών κανόνων και πολιτικών.

Το νέο Συνεργατικό Σχήμα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών διέπεται από κοινές πολιτικές διαχείρισης τόσο σε επίπεδο καταλογογράφησης όσο και σε επίπεδο κυκλοφορίας υλικού. Οι κοινές αυτές πολιτικές στοχεύουν στη δημιουργία κοινής βιβλιογραφικής βάσης, με σκοπό την καλύτερη ποιότητα παροχής υπηρεσιών προς τους χρήστες. Ως εκ τούτου, μία μοναδική βιβλιογραφική εγγραφή αντιστοιχεί σε κάθε τεκμήριο που υπάρχει στη συλλογή σε περισσότερες από μία βιβλιοθήκες - μέλη του ILSaS. Κάθε βιβλιογραφική εγγραφή μπορεί να προκύπτει από συγχώνευση περισσότερων βιβλιογραφικών εγγραφών, καθώς έχει επικρατήσει η πιο ολοκληρωμένη και άρτια εγγραφή από κάθε βιβλιοθήκη με τη χρήση συγκεκριμένου αλγόριθμου. Οι καταλογογράφοι αναζητούν στο σύστημα το βιβλίο που επιθυμούν να καταλογογραφήσουν και, αν δεν υπάρχει, δημιουργούν νέα εγγραφή, αν υπάρχει, προσθέτουν το δικό τους τεκμήριο. Για να επιτευχθεί αυτό, αποφασίστηκε η χρήση κοινού μορφότυπου MARC21 για όλες τις βιβλιοθήκες. Επίσης, δημιουργήθηκαν κοινές φόρμες πρότυπων βιβλιογραφικών εγγραφών ανά είδος υλικού και εγχειρίδια, με βασικές οδηγίες καταλογογράφησης στο νέο σύστημα.

Όσον αφορά την κυκλοφορία υλικού, επίσης ακολουθούνται κοινοί κανόνες, όπως αρμόζει σε ένα συνεργατικό μοντέλο, χωρίς ωστόσο η κάθε βιβλιοθήκη να χάνει την αυτονομία της. Ένα από τα σημαντικά θέματα για τα οποία ακολουθήθηκε κοινή πολιτική είναι τα barcodes χρηστών και τεκμηρίων, προκειμένου να είναι μοναδικά. Παράλληλα, όσον αφορά τις ειδοποιήσεις εκπρόθεσμων δανεισμών και υπενθυμίσεις προς τους χρήστες, έχει υιοθετηθεί κείμενο ενιαίο για όλες τις βιβλιοθήκες-μέλη.

Μετά την ολοκλήρωση της μεταφόρτωσης του συνόλου των δεδομένων των ιδρυμάτων και της παραμετροποίησης του συστήματος, ακολούθησε η περίοδος δοκιμών και εφαρμογής των κοινών πολιτικών, ώστε το σύστημα να παραδοθεί σε παραγωγική λειτουργία.

6. Αποτελέσματα

Έχοντας πλέον περάσει σε παραγωγική λειτουργία, είναι εφικτό να γίνει μια βασική αποτίμηση των πρώτων αποτελεσμάτων του συνεργατικού μοντέλου. Συνοψίζοντας, η ενοποίηση των ΟΠΣΒ σε ένα ενιαίο συνεργατικό σχήμα πέτυχε τους παρακάτω στόχους:

- Έγινε αντικατάσταση των -παλαιάς τεχνολογίας- ΟΠΣΒ που χρησιμοποιούσαν οι βιβλιοθήκες των είκοσι έξι (26) ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο έργο, με νέο κεντρικό ΟΠΣΒ, το οποίο ενσωματώνει όλες τις νέες τεχνολογίες που έχουν εφαρμοστεί στον χώρο της βιβλιοθηκονομίας και της επιστήμης της πληροφόρησης.
- Εξάλειψε το κόστος προμήθειας και συντήρησης εξυπηρετητών (servers). Από τους τριάντα εννιά (39) servers που χρησιμοποιούσαν οι προηγούμενες εγκαταστάσεις πλέον υπάρχουν μόνο τρεις (3), οι οποίοι παραχωρήθηκαν δωρεάν από την ΕΔΕΤ ΑΕ και λειτουργούν στις εγκαταστάσεις της.
- Διευκόλυνε την ανάκτηση βιβλιογραφικών πληροφοριών για τους τελικούς χρήστες των βιβλιοθηκών (φοιτητές, Καθηγητές και διοικητικό προσωπικό), καθώς αναζητούν σε ένα κοινό περιβάλλον το υλικό όλων των βιβλιοθηκών που συμμετέχουν στον ILSaS.

- Μείωσε το κόστος καταλογογράφησης του υλικού των βιβλιοθηκών, καθώς με το συνεργατικό μοντέλο λειτουργίας η καταλογογράφηση του υλικού γίνεται μία φορά μόνο και δεν είναι επαναλαμβανόμενη. Μ' αυτόν τον τρόπο οι πολυπρόσωπες ομάδες επεξεργασίας του υλικού που διέθεταν οι βιβλιοθήκες (συχνά ξεπερνούσαν το 40% του διαθέσιμου προσωπικού) μπορούν να αξιοποιηθούν σε άλλες σημαντικές υπηρεσίες, όπως στην πληροφοριακή παιδεία, στη διαχείριση του ψηφιακού υλικού της βιβλιοθήκης, στις νέες τεχνολογίες κ.λπ. Ταυτόχρονα, μειώθηκε το κόστος που απαιτούνταν για το τεχνικό ανθρώπινο δυναμικό που ήταν υπεύθυνο για τα τοπικά ΟΠΣΒ.
- Συνέβαλε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυπταν από την ύπαρξη δύο (2) μορφώτυπων MARC και διαφορετικής κωδικοποίησης χαρακτήρων, καθώς το νέο ΟΠΣΒ χρησιμοποιεί για όλα τα μέλη του το μορφότυπο MARC21 και υποστηρίζει πλήρως το πρότυπο UNICODE.
- Με την εφαρμογή κοινών πολιτικών στην περιγραφική και θεματική καταλογογράφηση συντελείται ομογενοποίηση του υλικού των βιβλιοθηκών. Υπάρχει πλέον ένας ομογενοποιημένος κατάλογος που καθιστά ευκολότερη τη διαχείρισή του, την αναδρομική καταλογογράφηση και βοηθάει στον πιο εύκολο εντοπισμό λαθών και στη διασφάλιση της ποιότητας του περιεχομένου του.

7. Επόμενα βήματα

Η υλοποίηση του έργου δεν σηματοδοτεί, σε καμία περίπτωση, και το πέρας της συνεργατικής προσπάθειας. Αντίθετα, σηματοδοτεί την αρχή για την ανάπτυξη μιας κουλτούρας συνεργασίας και συνέργειας μεταξύ των βιβλιοθηκών διάφορων φορέων (ακαδημαϊκών, ερευνητικών, επιστημονικών κ.ά.) με σκοπό την αποτελεσματικότερη καταγραφή, οργάνωση και διάθεση της επιστημονικής πληροφορίας προς το κοινό. Στα επόμενα βήματα του ILSaS, σε πρώτη φάση επιζητείται η διεύρυνσή του με τη συμμετοχή μελών από επιπλέον ιδρύματα. Παράλληλα, θα επιδιωχθούν συνεργασίες με άλλους φορείς, με σκοπό, αρχικά, την ανταλλαγή δεδομένων και τη δημιουργία ενός ελληνικού αρχείου καθιερωμένων όρων. Τέλος, το συνεργατικό σχήμα των βιβλιοθηκών προσφέρεται για να αποτελέσει τη βασική υποδομή για την αποτελεσματική συγκέντρωση της διαθέσιμης πληροφορίας που βρίσκεται διάσπαρτη σε κατά τόπους επιστημονικές βιβλιοθήκες, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμη, χωρίς όμως να καταστρατηγείται ο ιδιαίτερος ρόλος και η ξεχωριστή λειτουργία καθεμίας από τις βιβλιοθήκες.

Κλείνοντας, πρέπει να αναφερθεί πως η επιτυχία ενός συνεργατικού σχήματος εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τη δυνατότητα των μελών του να μοιράζονται ένα κοινό όραμα και να ακολουθούν τον ίδιο δρόμο προς αυτήν την κατεύθυνση.

8. Βιβλιογραφία

Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε 11 Μαρτίου, 2016, από <http://mopab.seab.gr>

Sierra Library Service Platform. Ανακτήθηκε 11 Μαρτίου, 2016, από <https://www.iii.com/products/sierra>

Πέτρος Σαμπατάκος

Ο Δρ. Πέτρος Σαμπατάκος είναι διπλωματούχος μηχανικός της Σχολής Ηλεκτρολόγων μηχανικών & μηχανικών Η/Υ του ΕΜΠ και κατέχει διδακτορικό δίπλωμα στην περιοχή των τηλεπικοινωνιών. Έχει άριστη γνώση αγγλικών, και γαλλικών και βασική γνώση γερμανικών. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντά περιλαμβάνουν αρχιτεκτονικές δικτύων, πρωτόκολλα επικοινωνιών, διαχείριση και έλεγχος δικτύων, βάσεις δεδομένων, καθώς και ολοκληρωμένα συστήματα βιβλιοθηκών, συστήματα ψηφιοποίησης και διαχείρισης ψηφιακού υλικού. Έχει 16 δημοσιεύσεις σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια. Έχει εργαστεί ως επιστημονικός συνεργάτης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΕΜΠ και ως τεχνικός υπεύθυνος για το ολοκληρωμένο σύστημα υπηρεσιών βιβλιοθήκης και το ιδρυματικό αποθετήριο. Είναι τεχνικός υπεύθυνος της Υπηρεσίας Παροχής Ολοκληρωμένου Συστήματος Βιβλιοθήκης του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και μέλος της Κεντρικής Ομάδας Υποστήριξης του ΣΕΑΒ.

Αποστόλης Παλαιός

Ο Αποστόλης Παλαιός είναι απόφοιτος του Πάντειου Πανεπιστημίου και κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στην Ιστορία και Φιλοσοφία των Επιστημών και της Τεχνολογίας από το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει καλή γνώση της αγγλικής και της γαλλικής γλώσσας. Έχει εργαστεί από το 2003 στον ΣΕΑΒ με καθήκοντα στον Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, στο κεντρικό σύστημα διαδανεισμού Ίρις και στην τεχνική διαχείριση του ILSaS.

Ελένη Παπαδάτου

Η Ελένη Παπαδάτου είναι απόφοιτος του Ιονίου Πανεπιστημίου, Τμήμα Αρχαιονομίας και Βιβλιοθηκονομίας και έχει Μεταπτυχιακό από το Πανεπιστήμιο του Manchester, UK, με ειδικότητα “Library and Information Management”. Έχει άριστη γνώση της αγγλικής και της ιταλικής γλώσσας. Έχει εργαστεί στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΕΜΠ στην διαχείριση του Ιδρυματικού Αποθετηρίου DSpace και στην εξυπηρέτηση χρηστών της Βιβλιοθήκης, ενώ παράλληλα ήταν εργαστηριακός συνεργάτης στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης στο ΤΕΙ Αθήνας. Είναι υπεύθυνη Βιβλιοθηκονόμος στην Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης του ΣΕΑΒ.

Νικόλαος Μήτρου

Ο Νικόλαος Μήτρου είναι Καθηγητής στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) και, από το 2010, Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στις περιοχές των συστημάτων ψηφιακών επικοινωνιών, δικτύων υπολογιστών και αισθητήρων, δικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών, καθώς και τεχνολογιών γνώσης και σημασιολογικού ιστού, έχοντας σημαντικό αριθμό δημοσιεύσεων σε σχετικά διεθνή ερευνητικά περιοδικά. Έχει συμμετάσχει ενεργά σε πλήθος ερευνητικών έργων, τα περισσότερα εκ των οποίων στους τομείς των επικοινωνιών ευρείας ζώνης και δικτυακών εφαρμογών.